

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Meyeri S. Literarum Doct. & Prof. Uxor
Christiana Sive De Conjugio Inter Duos Deque Incestu Et
Divortiis, Dissertationes Tres**

Meier, Johannes

Amstelædami, 1688

Cap. XIV. Incestarum illarum nuptiarum vetitarum ratio indicatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40272

candariorum, pariter in com. 14. non modo uxorem fratris patris, verum etiam fratris matris esse interdictam? quemadmodum com. 7. in prima prohibitione graduum primariorum, ideo Deus videtur mentionem fecisse & nuditatis patris, & nuditatis matris, ut inde, utrumque sexum vetitum esse, colligeretur. Et vel cum primis patri uxor, qui remotior gradus videbatur, hoc comprobatur, ad plures personas prohibitiones esse extendendas. Plura si quis desideraverit, legat præcedentia capita de sententia Talmudistarum & Karæorum, & conferat nostram singularum legum expositionem. Cum vir & uxor una sint caro, vir ab ejus consanguineis proximis absteat, non tamen ab omnibus ejus affinibus, ne cum Karæis *Inferentibus* argumentatio ex argumentatione deducatur, quæ ex sola Scriptura petenda.

V. Lutherum illam sententiam postea mutasse, alii ostendunt ex ejus *lib. de Caus. matrim. Tom. Jenens. Germ. 5. f. 255.* Atque ita post eum alii Augustanæ Confessioni addicti unanimi consensu, non modo illas personas expressas, sed similes gradus vetitos, demonstrant, quales sunt Chemnitius, Hemmingius, Gerhardus, Brochmandus in *Locis. Comm. Luc. Osiander in Explicat. Bibl. Adde Judicia Facult. Th. Rostoch. An. 1597. apud Dedek. Th. Consil. Vol. 3. l. 3. Sect. 2. Tit. 2. num. 2. Fac. Th. Jenensis An. 1657. & 1664. apud eundem Dedek. in Append. ad Th. Consil. vol. 3. l. 3. Sect. 2. tit. 3. p. 832. 835.* atque ex Reformatis Bezam *de Rep. & Dev. P. Martyr. in loc. Comm. Voet. Pol. Eccl. l. 3. Tr. 1. de Mat. S. 2. c. 3. 9. Q. 5. Rectissime H. Brouwer de Jure Connubiorum Lib. II. cap. XI. §. 5. More omnium Legum latorum, inquit, præcipua expressa voluit summus Nomotheta, ex quibus facili argumentatione, a paritate rationis cætera colligi possent.* Judæi (Talmudici) non alia de causa plures gradus permittere videntur, quam quod ab Abrahamo, Jacobo, cæterisque nonnullis patriarchis ejusmodi conjugia contracta legant; quæ tamen exempla, ut supra ostensum, nequaquam imitanda.

C A P U T XIV.

Incestarum illarum nuptiarum vetitarum ratio indicatur.

SI non desint Hebræi & Christiani sacrarum literarum Interpretes, qui rationes quærunt eorum præceptorum divinorum, quæ vocantur *opposita*, ex mero beneplacito divino instituta ac pro-

proposita dicuntur, nemo nobis vitio verterit, quod illarum legum Mosaicarum, quæ *מצוות* *præcepta*, & *משפטים* *judicia* sive *jura* vocantur, ac in natura sunt fundata, rationes indagemus, quibus homini Christiano & pio nihil gratius advenire potest. Etsi Grotius causas certas & naturales assignare, difficile esse, imo præstari non posse putet *De Jure B. & P. L. II. c. 5. §. 12.*

II. In Hebræis Doctoribus Maymonides, earum legum, quæ de incestu sunt proditæ, causas duas esse, ait *Adore Neb. Par. III. Cap. XLIX.* (quod interpreti Augustino Justiniano est *Caput. I. II.*) Graduum lege vetitorum prima causa est, *שכל ארחת מהנקבות שונרו*, בעריות נמצאות על הרוב עם האיש שנאסרו עליו חמיר בביתו והן כמחרות להראותן לבקש *ex* versione Buxtorfi: *quod femina ista singula propemodum in eadem domo habitent cum viro illo, cui sunt prohibita, prompta sint ad voluntati ejus obtemperandum, facile & sine labore ab ipso possint haberi, ac denique nemo possit illorum conversationem impedire, aut eos separare, etsi una inveniatur. Quod si autem (pergit) eadem esset illarum ratio, quæ aliarum viri solutarum & liberarum, ut nempe in matrimonium duci possent, nec sub pana aliqua hoc prohibitum esset, major pars hominum indesinenter in scortationibus viverent. Quia autem omnibus modis illarum congressus est prohibitus, & quidem sub gravissima comminatione mortis domus judicii (a Magistratu) & Excisionis, neque ulla permissio & licentia hic speranda est, hinc novit unusquisque se intensionem & cogitationem suam ad istiusmodi res non debere dirigere, &c.* והענין השני הוא לישא פנים למרח הכושה מפני כי היות זה הכושה בין השרש והענף עוות גדול הוא לאדם לבעול את האם או את הבת ונאסר על שרש וענף שיבעול אחד מהם את האחר ואין הפרש בין שיבעול השרש או הענף או שיתקצו שרש וענף כבעולה גוף שלישי שיתגלה גוף אחד גלוי משגל לשרש והענף *Alter a causa meo judicio est, ut pudor & verecundia nobis commendetur. Nam quia impudentia summa est opus istud inter Radicem & Ramum, (hoc est in uxorem ducere Matrem & Filiam) idcirco prohibitum est matrimonium inter Radicem & Ramum. Neque est differentia, sive Radix Ramum, aut Ramus Radicem ducat, vel Radix & Ramus in corporis tertii connubio conveniant, ut scilicet aliquis corpus suum radici & ramo detegat. Addit, Ideo enim prohibitum est ducere Mulierem & ejus Filiam, item הבן ואשה האב ואשה לבועל uxorem patris & uxorem filii (quod Aug. Justinianus obscurius vertit, ne conjugatur uxor patri & filio) quia ista sunt retectio nuditatis corporis unius, nuditatis Radicis & Rami. Fratres se habent ut radix & ramus: hinc quia*

O

pro-

prohibita est soror, prohibita etiam est soror uxoris, & uxor fratris. Præterea cum conjunctio fratrum sit prohibita, & censeantur tanquam Radix & Ramus, quinimo sicut unum corpus, idcirco prohibitum etiam est in uxorem ducere Sororem matris, qua loco matris est: Sororem item patris, qua patris loco est. &c.

III. Abarbenel in Pentat. fol. 255. col. 3. refert, Eben Caspi Commentario in legem scripsisse, לאיסור העריות לשום שלום בין בני ישראל, ולהסיר הקטמות והמריבות אשר יתחדשו מפני קנאות האנשים לנשותיהם עד שלא תהא אסרה התורה לצרור. ולכן אסרה הנקבה שתפול בעבורה הקטמה ואסרה אשה זבתה ושתי אחיות כדי שלא יקנאו זו בזו כי הקנאה יותר עצומה בקרובים מבזולתם. ובהיות הקטמה ביניהם תמיד לא ינוח הזכר ולא יוכל להשלים עצמו: *quod ideo incestus sit prohibitus, ut inter Israelitas pax stabiliretur, & rixa ac contentiones removerentur, qua propter zelotypiam hominum erga uxores suas innovantur, adeo ut ob hanc rationem lex dixerit לצרור ad affligendum. Idcirco foeminam prohibuisse, ait, ut propter eam cessaret contentio, muliereque & filia ejus, nec non duabus sororibus interdixisse, ne altera alteri invideret; quandoquidem in propinquis zelotypia vehementior est, quam in aliis. Inter eas autem vigentibus semper rixis ac contentionibus, maritum nec quiescere nec se perficere posse. Hinc etiam alterius viri uxorem, & meretricem, uxorem fratris, nurum, uxorem patris, filiam filii, filiam filiae similesque prohibitas esse, addit. Aben Esra autem statuit, שאיסור העריות היה מצד המקום כי יעקב לקח שתי אחיות בחרן ואחריו עמרם לקח את יוכבד דודתו במצרים ולא נטמאו בהם אבל היתה prohibitionem incestus ad certum locum restrictum esse: cum Jacob duas sorores in Haran & post eum Amram focebedam amitam suam in Aegypto ducere potuerit, sine pollutione. Pollutionem quippe tantum factam fuisse in terra Canaan.*

IV. Hanc tamen Aben Esrae sententiam rectissime rejicit Abarbenel l. c. tanquam nulla ratione nixam, ורעו כי בלי ספק הטומאה ורעו *co quod sine dubio pollutio & pravitas hujus actionis equalis fuerit ubique, in Haran, in Aegypto, & in terra Canaan; & quod in domo Jacobi propter uxores etiam rixæ & contentiones sint exortæ. Nec validior est opinio, quam idem Abarbenel profert ex Commentario Eben Caspi, cum ab eo confundantur leges incestum concernentes cum cæteris legibus, quæ agunt de reliquis conjunctionibus illicitis, v. g. cum altera uxore, vivente priore, cum alterius viri uxore & meretrice. Cui accedit, quod polygamiam licitam esse supponat, & uxorem fratris, vi-*
vente

vente fratre tantum vetitam, similesque foeminas propinquis viventibus non esse miscendas. Quæ omnia ficta præter mentem Legis.

V. Maimonidis prior ratio, ne quarundam personarum convictus nimis quotidianus stupris & adulteriis occasionem daret, si amores tales nuptiis possent conglutinari, Nachmanidi infirma videtur, quasi Scriptura hominem excidii reum pronunciaverit, quod sæpe cum illis conversetur, eidemque tamen permiserit, ut pluribus mulieribus ad centum, imo ad mille etiam misceretur. Ita recte procedit contra Maymonidem, qui juxta cum aliis polygamiam licitam esse arbitratur. Sed unde probabunt Rambam & Ramban, Scripturam centum imo mille uxores uni viro permisisse? forte ab exemplo Salomonis. Ast illud figmentum totum a nobis multis modis destructum est in *Dissertatione prima*. Et vel hæc ipsa ratio a Maymonide adducta, ideo scilicet inter propinquos in eadem domo habitantes nuptias esse prohibitas, ne nimis libidini indulgerent & indefinenter in scortationibus viverent, polygamiam illicitam declarat, qua ad omnis generis libidinem fenestra aperitur, sicut pluribus loco citato demonstratum. Non est igitur hæc ratio plane aspernanda, etsi non sit præcipua & principalis, cur Deus hæc personas & hosce gradus in contrahendo matrimonio voluerit prohibitos, nempe ne continuo occasionem luxuriæ haberent, & ne plena omnia malis suspicionibus.

VI. Sed cæteris omnibus duas rationes præferendas esse judicamus, quarum unam R. Moses Nachmanides, alteram R. Moses Maymonides, & utramque, Augustinus comprobat *lib. xv. de Civit. Dei, Cap. xv. i.*, nimirum ut amicitia propagarentur, & reverentia parentibus, ac consanguineis propinquitate carnis proximam nobis junctis naturaliter debita observaretur, ac pudoris, cujus sensus & semina, post lapsum Adami, omnibus hominibus innata, ratio haberetur. *Non forent honesta & decentes nuptia*, inquit Ramban, *si v. gr. pater filio suo natu majori desponderet filiam, eisque in possessionem daret hereditatem suam, ut crescerent seseque multiplicarent in sua domo, quia creator terram non ad inanitatem creavit, sed ad inhabitandum formavit eam* (Jesa. XLV. 18.) & Augustinus l. c. *Habita est enim*, inquit, *ratio rectissima Charitatis, ut homines, quibus esset utilis atque honesta concordia, diversarum necessitudinum vinculis necterentur, nec unus in una multas haberet, sed singula spargerentur in singulas: ac si ad socialem vitam diligentius colligandam plurima plurimos obtinerent. Pater quippe*

pe & socer duarum sunt necessitudinum nomina. Ut ergo alium quisque habeat patrem, alium socerum, numerosius se Charitas porrigit. Cicero l. 5. §. 65. de finibus: ipsa charitas generis humani, qua tota domus conjugio & stirpe conjungitur, serpit sensim foras cognationibus primum, tum affinitatibus. Eandem rationem & Plutarchus attulit in quaestionibus Romanis, & Philo de Leg. Spec. Quo modo leges de gradibus ad jus naturæ reducuntur, quod commune bonum concernit.

VII. Alteram causam Maymonidem exponentem audivimus, de qua non minus eleganter Augustinus l. c. *Inest nescio quomodo humana verecundia quiddam naturale & laudabile: ut cui debet causa propinquitatis verecundum honorem, ab ea contineat, quamvis generatricem, tamen libidinem de qua erubescere videmus & ipsam pudicitiam conjugalem.* Amicitiae propagatio, & reverentia, quam filii & posteri debent parentibus, a quibus vitam hauserunt, etiam locum habuisset in statu instituto, si homo mansisset integer, sed pudor & verecundia fundamentum demum habet in secundaria hominis natura, postquam peccatum introiit in mundum, & omnes homines invasit. Adeoque ex hoc principio, nempe ratione pudoris, coitus cum proxime consanguineis in statu integro malus non fuisset, nec jure naturali primævo prohibitus. Nunc autem in nobis aversionem naturalem a rebus turpibus, quales sunt incestæ nuptiæ similesque actiones, experimur. Et cum parentibus reverentiam & honorem debemus, in incestuosis conjugiiis cumulatior datur pudoris causa: quemadmodum apud antiquos, teste Val. Maximo, fas non erat, filium simul cum patre balneari, nec se invicem nudos conspiciere. Quod etiam exemplum Chami, propter violatum pudorem parenti debitum, maledicti, & Leges quæ agunt de incestu, aperte docent, quando ratio additur, *mater tua est; nuditas patris tui est; propinqua patris; propinqua matris tua est.*